

imel v to svrhu 13 rednih sej in eden izredni občni zbor. Zveza je vedno ostala z društvu v stiku, jim pošiljala okrožnice, navodila, nasvete itd. Veliko število njenih izdanih pism v letu 1909, namreč 2349, glasno priča, da si je bila vedno v svesti svoje naloge. V ljudsko-izobraževalne namene priredila je letos 8 socialnih tečajev, in sicer v sledečih krajih: Sv. Križ pri Slatini, Velika Nedelja, Slovenska Bistrica, Ljutomer, Šoštanj, Ptuj, Brežice in Braslovče. Vsi ti tečaji so bili prav lepo obiskani, bili so res prave šole, ne samo za mladino, ampak tudi za odrasle. Kar se tiče stanja Zvezine blaginje, je isto naslednje: dohodkov 6686 kron 49 vin., stroškov 4131 kron 93 v., preostane 2555 kron 56 vin., katere bo zopet v prihodnjem letu uporabljala za svoje koristne naprave.

Velik del njenega delovanja je bil namenjen narodni obrambi. Obdržati to, kar imamo, in če mogoče, še pridobiti, kar smo izgubili, je bilo nje geslo v tem oziru. Stopila je v zvezo s posameznimi hišami, jim pošiljala časnike in knjige, jih vedno vzpodbujala; danes stoji na ta način v stiku z 277 rodbinami na jezikovni meji, katerih število pa hoče še pomnožiti. Veliko važnost polaga tudi na obmejne knjižnice, katerih sedaj vzdržuje, oziroma podpira 10, in v katerih je 744 njenih knjig. Razumljivo je vsakemu, da vse to in še druge naprave stanejo veliko denarja. Da pokrije svoje stroške, je poleg osrednjega obmejne sklada v Ljubljani ustanovila lastni obmejni sklad; izdala je koleke in računke listke, da tako vsaj deloma poravnata te velike izdatke. Stanje tega sklada je naslednje: preostalo od leta 1908 324 kron; leta 1909 se je nabralo 184 kron 3 vin.; skupniček od obmejne kolke 1353 kron 22 vin.; skupniček od računskih listov 195 kron 20 vin.; skupno 2156 kron 45 vin. dohodkov. Stroškov, med katerimi zavzamejo podpore raznim društvom ob jezikovni meji, podpore društvenim domom, prispevki za božičnice itd. glavno mesto, je bilo skupno 1579 kron; ostane torej še v tem skladu 577 kron 45 vin. Naš obmejni kolek se je vsapovsod zelo priljubil in se ga je dosedaj razprodalo 161 tisoč komadov; letos se ga je prodalo okoli 141.000 komadov. Računskih listkov se je razpečalo 7337 komadov.

Ročoljubi naj ne pozabijo, da je njihova narodna dolžnost, kolekovati pisma in dopisnice z narodnim kolekom.

Mariborski odbor se je vedno močno trudil, da je, če je le bilo mogoče, vstregel želji po govornikih. Osobito skrbi za predavanja v Studencih pri Mariboru in v Leitersbergu. Zelo uspešno deluje tudi naša ljudska knjižnica, ki ima sedaj že 230 izposojevalcev ter je leta 1909 izposodila 2320 knjig.

Z mirno vestjo izjavljamo, da smo resno in marljivo delali. To bomo storili tudi v prihodnjem letu. Saj se gre tukaj za napredek slovenskega naroda, za katerega smo pripravljeni storiti vse in žrtvovati.

Navzoči so to poročilo z velikim zanimanjem poslušali ter ob koncu z živahnim ploskanjem in odobravanjem izrazili svojo zadovoljnost. Za dr. Hohnjece je govoril predsednik Z. S. M., Franc Žebot; njegov govor prinašamo v „Mladinskem Vestniku“.

Nato se je na predlog gospoda Kaplana Sinka izvolil sledeči odbor: Predsednik: dr. Anton Korošec; podpredsednik: dr. J. Hohnjec; odborniki: dr. Franc Kovačič, dr. Karol Verstovšek, dr. Anton Jerovšek, župnik Evald Vračko; knjižničar: profesor Ivan Kociper; Ferdo Leskovar, tajnik; dr. Franc Lukman, Franc Žebot, Franc Gomilšek; Vincenc Žolgar, blaginjak. Namestniki: dr. Anton Medved, Ivan Gorišek, Franc Spindler, Vladimir Pušenjak. Računska pregledovalca: Alojz Haubenreich, Anton Tkavec.

raš biti moja žena. Še danes greva k gospodu župniku!

„Franc!“ vsklikne glasno presenečeno dekle ter se oklene njegove roke. Pogleda mu globoko v oči, kot bi hotela brati, ali govori resnico, ali se zopet šali. Pa iz njegovih oči sije miloba in radost.

„Da, Lenčika, še danes!“ je ponovil glasno in odločno.

Zopet je občutil, kako se trese njegovo telo. Vroče solze radosti in ljubezni močile so njeno blede lepo obličje. Tudi njegove oči bile so mokre. Tako nekako mehko mu je bilo pri sru, kakor še nikoli ne, in zdelo se mu je, kot bi v tem trenutku se naselil v njegovem srcu mir, katerega je danes prinesel Odrešenik. Okoli sebe sliši govoriti ljudstvo, sliši klice; njemu pa se je dozdevalo, kot bi se ti glasovi združevali k veličastnemu petju angeljev: „Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji!“

Sv. Lenart v Slov. gor.

Poskočnica za Silvestrov večer 1909. — (Po papiru „Hoppsa Peter“.)

Nemec v Sen. Lenartu skoro nič ni,
Pač pa nemškutarjev vse mrgoli;
Kdor bi bil rad gospod,
Vzeti pa nima od kod,
Reče: „Jaz Nemec sem,
Südmark grüss Gott!“

Nemška südmarka prinese denar,
Ki ga pri Nemcih dobila je v dar;
Hitro ga spravijo,

Predlog je bil z navdušenjem enoglasno sprejet.

V imenu kranjske S. K. S. Z. in uredništva „Slovenca“ je govoril urednik M. Moškerc. Posebno je poudarjal potrebo izobraževalne organizacije na temelju krščanske demokracije.

G. župnik Gomilšek je naglašal veliko važnost in pomen društvene revizije, katero naj Zveza prihodnje leto popolnoma izpelje. Potem je v bodrilnih in navdušenih besedah pozival navzoče, naj se tesno oklenejo naših organizacij in naj skrbijo posebno za napredek in razširjanje našega časopisa.

Zborovanje je trajalo že nad dve uri, in ker se je že napravila noč in so bili mnogi udeleženci od daleč, je dr. Hohnjec zaključil občni zbor z željo, naj šmarnski okraj, kakor tudi vsi drugi, vedno ostane zvest in neomajan v katoliškem slovenskem taboru, ki ima pred očmi samo en cilj: blagor našega ljudstva.

Na zborovanje so došli naslednji pozdravni brzojavi:

Dunaj. Zadržani po trdem boju za pravice slovenskega naroda pozdravljamo vas in vaše delo. Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek.

Maribor. Iskrene pozdrave vsem zborovalcem, posebno pa nadopolni mladini. Pogumno na delo, ker resni so dnevi. Uredništvo „Našega Doma“.

Remšnik. Slovenska mladina v Remšniku se vam v duhu pridružuje in vam iz dna srca kliče: Na zdar! Podvinski.

Maribor. Zadržan kliče zborovalcem, vrli mladini in zastopnikom društev krepki: Živeli. Naprej na podlagi naših političnih načel na izobraževalno delo v prid in blagor slov. ljudstva. — Deželni poslanec dr. Verstovšek.

Dunaj. Iz vročega napornega boja na dunajskem bojišču pošiljamo iskrene pozdrave organizaciji slovenskega naroda na Štajerskem in bodočnosti naši, junaški mladini. Za slovenski klub: dr. Šusteršič.

Dunaj. Vrlemu ljudstvu in junaški mladini pozdrave: deželni glavar pl. Suklje.

Dunaj. Moč poslancev se naslanja na ozki stik z narodom. Živela vaša organizacija, temelj naše moči. — Pogačnik, podpredsednik državnega zbora.

Dunaj. Zadržana v sled razmer v državnem zboru, vse iskreno pozdravljam. Dr. Krek, dr. Korošec.

Dunaj. Delavcem, delavkam na narodni nji-vi navdušeno kliče: Bog vas živi! — Povše, Grafenauer.

Građec. Bog blagoslovi delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda. — Društvo Kres.

Politični ogled.

— Državni zbor. V ponedeljek, dne 20. t. m. je imel proračunski odsek sejo. Začasni proračun se je sprejel s 26 proti 18 glasovi. Za so glasovale stare vladne stranke, proti socialdemokrati in „Slovenska Jednota“. Glasovalo se je po imenih. Glasovanja vzdržal se je Ploj z nekaterimi tovi v Jugoslov. klubu. Govoril je med drugimi tudi dr. Korošec. V svojem pomembnem govoru je napadal sedanji sistem v Avstriji. Obsojal je nastop Bienenrtha v vprašanju bosanske banke in Bilinskega, ki se je ustrašil kartela pivovarnarjev in hoče naložiti davek na vino. Bienenrth in Bilinskiemu Jugoslovani ne bodo nikoli odpustili. Vladna politika na jugu obstoja v podkupovanju. Vlada je sama na slab glas spravila avstr. misel. Na Hrvaškem se nihče ne upa nastopiti za Avstrijo, ker

Ki ga nevredni so,
Drugi pa čakajte,
Če še kaj bo.

Kadar pa Nemec sam prazen 'ma žep,
Takrat nemškutar povese svoj rep;
Dolge naredi so,
S šolo nemškutarsko,
Zdaj pa Slovencev se
Spomnili so.

Kdor pa Slovence le kliče pred se,
Kadar za kako plačilo se gre,
Taki pač moti se,
In če tuč' „Denker“ je,
Kajti plačila zdaj
Brani se vse.

Zdaj pa od šole obrn'mo se proč,
Kajti zdaj fajerber svojo 'ma noč;
Fajerber boča pre
Svojo kobačo še
Danes al' jutri po-
diral juhe!

Torej nemškutarjem rečemo zdaj,
Predno kaj zidejo, rajtajo naj;
Da se ne smešijo,
Kadar dozidajo,
Kakor šildbärgarji
Smeš'li se so.

takoj sumijo, da je za to podkupljen; s kakšnimi sredstvi dela vlada na jugu, dovolj jasno dokazuje proces Friedjung. Kar se tiče Slovencev, naglašajo dr. Korošec potrebo slovenskega vseučilišča. In ostro napada vlado, ki pri tem ne vprašuje za mnenje Jugoslovancev, marveč hodi v posvete k našim narodnim nasprotnikom. Zato vztraja „Slovenski klub“ neizpremenjeno v nasprotstvu zoper sedanjo vlado, bojeval se bo zoper njo, dokler ne izgine s površja!

— Stajerski deželni zbor se sestane dne 23. t. m. Zasedanje bo trajalo tri dni.

— Razpust hrvaškega sabora? Hrvaški ban Rauch je bil dne 18. t. m. pri cesarju v avdijenci. Poroča se, da mu je dal cesar dovoljenje za razpust sabora. Hrvaška vlada pričakuje, da bo uspeh novih volitev za njo ugoden.

— Na Goriškem so se vršile v nedeljo, dne 19. t. m. dopolnilne deželnozbornske volitve namesto umrlega poslanca Alojzija Jeriča. Izvoljen je kandidat Slovenske ljudske stranke, Franc Zlobec. Dobil je nad 2500 glasov več, kot vsi nasprotniki skupaj. Liberalizmu je tudi na Goriškem za vselej odklenalo.

— Na Ogrskem se položaj še prav nič ni izpremenil.

— Ogrski kmetje proti nameravani trgovinski pogodbi. Ogrska kmečka zveza je imela minulo nedeljo občni zbor, na katerem se je zelo napadalo zunanega ministra Aehrenthala radi rumunske trgovinske pogodbe. Sprejela se je resolucija, v kateri se odločno ugovarja proti izvedbi rumunske trgovinske pogodbe odredbenim potom. Predsedstvu se je naročilo, naj energično nadaljuje boj proti vsemu, kar bi škodovalo kmečkim koristim.

Mala politična naznanila.

Dne 17. decembra: Rusko policijo v inozemstvu organizirajo popolnoma neodvisno od poslanstev. V Berlinu se ustanovi agentura, ki bo imela svoje podružnice tudi v Avstriji. — Iz Budimpešte se poroča, da je stališče zunanjega ministra Aehrenthala popolnoma omajano. Justovci so začeli boj proti njemu sporazumno z dunajskimi odločujočimi krogi. — Turškega artilerijskega ministra generala Nedžibe so radi nerednosti odstavili.

Dne 18. decembra: Tržaški namestnik princ Hohenlohe v kratkem odstopi. — V tajni seji ogrske zbornice je prišlo do pretepa med Košutovci in Justovci. — V Lizboni na Portugalskem so vrgli neznanca v školovalo palačo dinamitno bombo, ki je posloje zelo poškodovala. — Nikaraguiški predsednik Zelaya je brzojavil predsedniku Združenih ameriških držav, Taftu, da odstopi, ker hoče prijateljske razmere med Nikaraguo in Zedinjenimi državami.

Dne 19. decembra: Novi avstrijski poslani. Uradna „Wiener Zeitung“ poroča, da je imenovan baron Kuhn za poslanika na Portugalskem, baron Kasan za poslanika v Bernu v Švici in pl. Griesl za poslanika v Cetinju v Črni gori. — Francoski senat je sprejel oni del zakonskega načrta glede oskrbe delavcev v starosti, v katerem je določeno, da morajo delavci, in sicer moški, prispevati na leto 9 frankov, ženske 6 frankov in nedoletni 4 frankov. — Proračunska komisija ruskega državnega zbora je v tajni seji brez spremembe dovolila potrebne kredite za preosnovo armade.

Dne 20. decembra: Cesar je sprejel večeraj v posebni avdijenci ministrskega predsednika Bienenrtha. Bienenrth je poročal cesarju o dogotkih v državnem zboru. — Večeraj opoldne se je vršil na Dunaju ministrski svet. — Nemško-nacionalni klub namerava prisiliti podpredsednika državnega zbora dr. Steinwenderja, da odloži mesto podpredsednika. Tudi bo klub izključil dr. Steinwenderja in dr. Skedla, ker sta glasovala za nujni predlog Krek-Kramarž glede premembe poslovnika.

Dne 21. decembra: Današnja „Wiener Zeitung“ je priobčila sankcijo o preosnovi državnozbornskega poslovnika. — Češki deželni zbor je sklican na 10. januarja. — Proračunska komisija gosposke zbornice je danes sprejela zakonski načrt o začasnem proračunu. — V srbski skupščini je nek poslanec stavil predlog, naj vlada prisili kralja, da se odpove prestolu.

Podpora po suši.

Poslanci Slov. kmečke zveze so ponovno posredovali pri voditelju poljedelskega ministertva in pri fin. ministru zaradi podpore po suši. Dosegli so, da se je podpora že dovolila. Toliko na znanje onim, kojim se je od okrajnih glavarstev drugače poročalo.

Cenjenim naročnikom!

Kmalu se bo približalo novo leto, ko bo treba zopet obnoviti naročilo na „Slovenskega Gospodarja“. Ker je ob novem letu v tiskarni silno veliko dela, zato smo že zadnji številki priložili položnice, da spravimo s tem delo naprej. Prosimo pa cenjene naročnike, da bi poslali naroč-